

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XCI. An vllum peccatum nullâ pœnitentiâ deleatur?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

& Conc. Trident. & S. Scriptura, in meo Antichristo, part. 3. q. 34. Itemq; S. Patres. Et tamen gratis iustificamur; quia Contritio est ex Dono Dei; cui cooperatur cō- tritus, & meretur in gratia gratiā auctio- rem, de congruo, ex Dei benignitate; quod meritum est non simpliciter, sed a- liquo modo. Sic Aug. epist. 106.

II. Contritio cum Voto Sacramenti operatur remissionem etiam ante Ab- solutionem. 1. Peccavi Domino: 2. Reg. 12. Et continuo Nathan ait: Dominus quoque transtulit peccatum tuum. Psal. 31. Dixi: Confitebor adversum me iniquitatem meam: Et tu remisisti impietatem peccati mei. 2. Caritas efficit filios Dei, 1. Ioann. 3. ac proinde hæredes Dei, Gal. 4. 3. In articulo mortis, fatentur ipsi ad- versarii, si non adsit Confessarius, aut Baptizans, potest quis iustificari contri- tione cum voto Sacramenti.

DICO AD I. Dilectio est dispositio ultima ad remissionem, coniuncta cum Contritione.

AD Remittitum: Vult cum suis, Fidem solam iustificare: Hæc si excite- tur ante Absolutionem auditione, lectio- ne, aut Baptismi recordatione; quo- modo iustificatio non erit perfecta etiam ante absolutionem. Deinde Lutherus ait: Crede te absolutum, & absolutus es, etsi ioco absoluaris.

QVÆSTIO XCII.

An vllum peccatum Pœnitentiã non del:atur?

NOVATIANI negasse videntur de enormibus pecca- tis teste Paciano epist. 3. Ambr. Sic. Idemq; Arma- chemus probabile esse censuit. I. Quia, 1. Reg. 2. si peccaveris vir in virum, placavi ei post se Deus; Si autem in Deum peccaveris vir, qui pro eo orabit? II. Pro. 1. Peccavi, & tenuisti. Sic. iniquitatem meam. & non exau- diam. III. Antiochus, 2. Mach. 9. orabat iustus De-

um, à quo non esset misericordiam consecutus, Epli. Heb. 12. postea cupiens habere benedictionem, reproba- tus est. Non enim inveniit pœnitentiã locum, quoniam cum lacrymis inquisisset eam. IV. Peccatum in Sp. Sanctum, est irreversibile. Mat. 12. Luc. 12. Mar. 3. 2. & Heb. 9. Impossibile est eos, qui semel sunt illuminati, & 3. Heb. 10. Volunt aut id peccatis nobis; post ac ceptam notitiam reverti, iam non relinquatur hostia pro pecca- to 4. 1. Ioan. 5. Est peccatum ad mortem, pro eo non dico, ut roget quis.

Vide supra quæst. 80. LUTHERVM ex parte, CALVINVM perfecte Nouatianisare. Vide item in Genealog. p. 3. q. 19.

AUTOR. Indubitatum est, esseq; debet; omnia peccata, quot, quanta & qualia sint, expiari Pœnitentiã posse. 1. Teste S. Scriptura in meo Antichristo p. 3. q. 35. 2. Sic definitio Ecclesiæ in Conc. Lateran. c. 1. 3. Ita S. Antiquitas S. Pa- trum ac Cōsensus: Hilari. Can. 8 in Mart. Ambr. l. 2. de Pœn. c. 4. Hier. Aug. Basil. Chrys. &c.

DICO AD I. Indicat Heli peccata in Deum, quam in homines, difficilius remitti, Et, quis orabit: ait S. Amb. l. 1. de Pœn. c. 8. non significat, nullus, sed quis sit signis amicus Dei: Qualis, Exo. 32. Moises exauditus est pro idololatria populi.

AD II. Illa de damnatis in orco di- cuntur, Sicut Matt. 25 fatuæ clamant, Aperi. Itemque, Luc. 13. talibus dicitur: Rescio vos. Sic Luc. 16. clamat in flammis E- pulo. Aut, qui ea de Viuis acceperit; is in- telligat obstinatè impœnitentem.

AD III. Antiochus corporis mor- tum, morte tempore deprecatus est; non enim. Esau benedictionis locum non inuenit; quod iam in alium esset translata.

AD IV. Resoluendum quaruntur duo.

Peccatum in Spiritum Sanctum quod sit & quale?

Sententiæ variant.

1. OR:

I. ORIGENIS in Mat. 12. Peccatum in Sp. S. est omne, quod post Baptismum patrat, Quia finxit Patrem omnibus in rebus esse; Filium in solis Rationalibus; Sp. Sanctum in Fidelibus. Sic & NOVATIANI, teste Hieronymo epist. ad Marcellam.

At hoc refellit S. Athanasius.

II. S. AVGVSTINI in *Euch. c. 83. & serm. 11. de Verb. Dom.* Esse Finitalem impoenitentiam.

At hæc solum committitur in morte: in vita autem blasphemia in Sp. Sanctum fit: Ita verò est huius Circumstantia quedam, non ipsa est. De peccatis ergo Viventium Phariseorum loquitur Dominus, *Mar. 3.* Item Apostolus, *Heb. 6. & 10.* De impoenitentibus etiam in agone, *1. Ioa. 5. Est peccatum ad mortem. &c.*

III. D. THOMÆ 2. 2. q. 14. & Magister 2. dist. 43. Peccatum ex Infirmis esse in Patrem: peccatum ex Ignorantia esse in filium: peccatum ex Malitia esse in Sp. S.

AT peccata Malitiæ etiam in hoc sæculo remittuntur. Neque peccatum Malitiæ est certa species peccati; blasphemia verò in Sp. S. est speciale: Vnde omnis blasphemia in Sp. S. peccatum malitiæ; sed non contra.

IV. Sententia Verior: Peccatum in Sp. S. esse propriè Agnitæ Veritatis impugnationem. Quia Spiritui Sancto propriè tribuitur Illuminatio mentium, & Operatio miraculorum: Vt, qui *Ioann. 16.* Docet omnem Veritatem: Et, *1. Corin. 12.* Diuidit singulis, prout vult, gratiam sanitatum, alteri linguarum, &c. Ita S. Patres Athan. Chryl. Hilar. Ambr. Hieronym &c. Peccatum in Sp. S. vocat Dominus illud Phariseorum, *Mar. 3. In Beelzebub eicit demonia.* Et, *Matt. 12. Ecce homo vorax & potator vini: dicitur blasphemia in filium ab S. Athan. Hieronim &c. at peccatum dicentium in Beelzebub eicit. &c.* esse in Sp. S. quod per

hunc facta miracula tribuerent spiritui nequam. Hinc negatio Petri, & persecutio Pauli non erant peccata in Sp. S. Nam illa ex infirmitate, hæc ex ignorantia acciderat.

Tale peccatum in Sp. Sanctum cur Irremissibile dicitur?

I. Theophil. & Abul. in *Mar.* Quia nunquam remittitur sine poenitentia vt malitiæ, non ignorantie vel infirmitatis peccatum.

AT ita omnia peccata malitiæ forent in Sp. S.

II. Richardus. Irremissibile dicitur ratione temporalis poenæ irremissæ post remissam culpam.

AT SS. Patres interpretantur id de irremissâ culpa; quia absolutè loquitur Dominus.

III. Athan. Hil. Hier. &c. Ita peccantes tardò ad veram peruenire poenitentiam; vt pote desertos à Deo, inque reprobum sensum datos.

AT tametsi verum hoc; temperandum tamen censet S. Chryl. in *Matth. 12. Ambr. l. 2. de poen. c. 4.* Alioquin omnis agnitam Veritatem impugnans desperare deberet: quod absurdum. Item nos pro talibus non orare oporteret.

IV. *Expositio Communis S. Patrum.* Irremissibile esse; non Absolutè: sed ordinariè, vt plurimum non curatur remitti: 1. Tum quia repudiat gratiam Dei; 2. Tum quia nil in se habet, vnde excusari possit: cum sit peccatum malitiæ; non infirmitatis, aut ignorantie. Veruntamè, *Matth. 19. Quod impossibile est apud homines; apud Deum possibile est.* Hinc RESPONDETUR ad *Hebr. 6.* Apostolum ibi de Poenitentia ante Baptismum adulatorum loqui. Vt hic nunquam renouatur, ita nec illa: quia ait, *rursum crucifigentes filium Dei: non erunt bapti-*

baptizamur, similitudini mortis Christi conformamur: at Christum oportuit semel tantum crucifigi; ergo & nos semel Pœnitentiâ baptismali renouari. Sic intelligitur hoc *Heb. 10.* Non relinqui hostiam, id est, non alium fore Christum crucifigendum. Ita Chryf. Amb. Istud: *Peccatum ad mortem*, dicitur, perseverans ad mortem: Ita *Aug. l. de corrept. & grat. c. 12 Amb. &c.* Et pro tali; ait Hieron *l. r. contra Iovin.* difficulter exauditur oratio: *Quis autem scit, ait, si aivem peccare ad mortem.*

Q V Æ S T I O X C I I I.

Contritio ex timore pœnæ num bona sit?

LUTHERVS initio docuit, Timorem servilem, (quo solus pœnæ metu à peccato abstinetur, aut de eo doletur) facere hypocritas, & magis peccatores.

LUTHERANICÆTERI, & CALVINIANI affirmât Vilem esse, vt initium pœnitentiæ.

SVADET Lutherus istis, in *serm. de pœnit. & in assert. art. 6.* 1. Contritio ex metu legis violenta est, vt extorta; ideo auget peccatum; quia remoto mandato placeret peccatum. 2. Odium peccati, ortum ex metu, non est verum odium; sed verum est, quod ex amore iustitiæ ortur. Vnde illud non promanat ex sincero corde; ideo hypocritam facit. 3. Quia timor servilis est inordinatus; cum pœnam magis, quàm culpam timeat.

AVTOR. Ex Timore pœnarum orta contritio, est bona. 1. Teste Sacra Scriptura: quæ docet timorem servilem præcedere dilectioni in convertendis: ideoque incutit timorem, vt pœnitentiâ meditentur conscii: Et illum à Deo inspirari asserit. 2. Ita Traditio Ecclesiæ, sanctique Patres. 3. Ratio: Quia naturale est timere malum Gehennæ, quod accidere potest. Deinde aut voluntatem, aut opus coërcet à malo: quod bonum. Demum ille timor est vnum è

7. donis S. Spiritus, vt initium sapientiæ. Ita S. Patres,

DICO AD I. Non est coactum, quod deliberato suscipitur ac liberè; vt hic timor, vt pote à Deo inspiratus; Deus autem non potest autor esse peccati vel hypocrisis. Quod si is solum opus impediatur peccati; bonus est, sed non contritio; sin & opus & Voluntatem, contritio fit.

AD II. Dolor de peccatis ob timorem non est perfectum odium; ideo id vocamus Attritionem, non Contritionem.

AD III Imperfectus est, vt incipiens ab imperfectis ad perfectiora peruenitur. Et serviliter timentes, mali sunt; ipse timor servilis, quia et si sit in peccatore; non tamen est peccatum, aut causa peccati; sed obstaculum peccandi.

Q V Æ S T I O X C I V.

Confessio an sit necessaria iure diuino coram Sacerdote?

LUTHERVS I. *Capit. Babyl. c. de pœn.* Confessio locuta est vtilis, ac necessaria; Sed 1. Probat quæ ex scripturis. 2. Necessè non est confessio omnia Sacerdotibus. 3. Reprobat circumstantiam Confessionem. 4. In *Serm. de pœn.* Confessio esse non venialis; nec Mortalis omnia; sed tantum mortalitè mortalis; Alioquin, *art. 9.* nihil iniquius Deo, quod fecerit. 5. In *serm. de Confess.* anno 1530. Confessione in Sacerdotibus fieri solitam, esse à Papa institutam solo Melanchi. in *Conf. Aug.* Enumeratio peccatorum esse omnium impossibilem.

II CALVINVS I. *Infl. l. 3. c. 4 §. 7.* *Aliis quæ fronte ausit contendere, Confessionem locuta est diuini. Cuius equidem vetustissimum est esse fauorem; sed quem facile euincere possumus se liberum.* Et §. 11. Confessionem Generali admittit Ministro faciendam in Ecclesia. Et §. 12. Privatam quoque coram Pastore, cum quis sic anguitur, vt expiare conscientiam